

TRAFİK PROBLEMİNDE ÇÖZÜMLEMEYE YARDIMCI BİR ANAHTAR: İNTERNET TEKNOLOJİSİ VE ELEKTRONİK DEMOKRASİ

SÖNMEZ Semih
Dumlupınar Üniversitesi
Kütahya Meslek Yüksekokulu
Germiyan Kampüsü-KÜTAHYA
semih.sonmez@isbank.net.tr

Tel: 0(274)227 04 50 Faks:0(274)227 04 54

ERDEM Mehmet
Dumlupınar Üniversitesi
Kütahya Meslek Yüksekokulu
Germiyan Kampüsü-KÜTAHYA
meherdem@hotmail.com

Tel: 0(274)227 04 50 Faks:0(274)227 04 54

Bu çalışmada devletin toplumsal düzeni sağlama rolüne, gelişmekte olan ülkelerin trafik sorunsalı açısından ele alınmaya çalışılacaktır.

Devletin rolü, siyaset biliminden de yararlanılarak trafikle ilgili olanları dikkate alan bir yaklaşımla belirlenebilir. Buna göre, çoğunlukla iç içe geçmiş çeşitli düzeylerdeki devletin rolü:

- 1- Uluslar arası düzeyde devletin rolü
- 2- Yerel bazda devletin rolü
- 3- Devletin kendi çıkarlarına yönelik rolü
- 4- Toplumsal düzeni sağlama rolü (**Trafik Düzeni**)

Toplumsal bilimlerde çağımızın moda kavramı olan “Globalleşme” bu çalışmanın doğrudan bir konusu olmamakla birlikte, dünyanın aldığı yeni düzen ve şekiller dolayısıyla devletin rolünü etkileyen bir süreç gibi algılamak, yanlış olmasa gerek.

Küreselleşmeye göre içinde bulunduğumuz çağ, ulusal kültürlerin, ekonomilerin, sistemlerin çözüldüğü, toplumsal hayatın büyük bir bölümünün ve tabii ki Trafik Sorunsalının küresel süreçler tarafından yönlendirildiği bir çağdır.

Küresel Dünya sistemindeki değişimler ulusal sınırları kaldıracak düzeye ulaşmış durumdadır. Bilgi hızlı bir biçimde üretilmekte, tüketilmekte ve eskimektedir. Doğal olarak toplumun gereksinim ve beklentileri de değişmektedir. 1923’lerin ya da 1990’ların toplumsal yapısı, gereksinim ve beklentileri ile günümüz toplumunun özellikleri ve yapısı arasında çok önemli farklılıklar vardır. Bu farklılıkların başında da küresel bilgi ve teknolojilerden yararlanma ve bunları kullanma yetisi gelmektedir.

Bu ilgi ve ilişki bağlamında, yeni çağ, yeni toplum, yeni siyaset kavramları en çok internet ve onun getirileri etrafında biçimlenmektedir. İnternetin hızlı bir biçimde yayılması, interneti kullanan insanların sayısındaki artış, internet ve demokrasi arasında da ilginç ve değişik ilişkiler kurulmasına neden olduğu söylenebilir.

Bilim ve teknoloji dünyasındaki bu gelişmeler -internetin dünyayı her alanda değiştiren, etkileyen ve dönüştüren gelişmelere paralel olarak- **Trafik Sorunsalı**’nı çok yakından ilgilendirmektedir.

Geleneksel biçimde halkın katılımı, -sadece seçimlerde oy kullanma biçimi-, küresel demokrasilerin meşruiyet konumuna da uygun düşmeyeceği, söylenebilir. Sadece seçimler ya da seçme ve seçilme hakkı, halkın gözetim ve denetiminde bir siyasal ve yönetsel yapının oluşmasını sağlayamamaktadır. Bu nedenle küresel dünyada insanların yönetsel faaliyetleri etkileyebileceği ve yaşam alanını biçimlendirebileceği yöntemler geliştirilmekte ve uygulanmaktadır. Kent planlaması, çevre koruma, önemli konularda halka danışma, halkın çeşitli konulardaki yakınmaları gibi bir çok tür ve alanda katılım imkanları mümkün olabilmektedir. Aynı zamanda katılım yollarının açık olması, insanları ciddiye almak, onlara değer vermek anlamına da gelmektedir. “Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir” düşüncesi var olduğuna göre insanların düşüncelerinin öğrenilmesi ve değerlendirilmesi, anayasal bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Böylece, internet teknolojisi ve kullanımı bilginin, kültürün vb. bütün ulusal ve yerel sınırları kaldırmış, dünyanın gerçek anlamda küçük bir köy halini almasını sağlamıştır. Bu çalışmada, Trafik düzeninde de artık **elektronik demokrasi**’den söz edilmekte ve internetle bu düzleme ne gibi katkıların yapılabileceği üzerinde -internetin doğrudan demokrasiyi kolaylaştıracağı varsayılarak- çözümler yapılmaya çalışılacaktır.

İnsanlarla uzmanları birleştiren bu etkileşim türü, uzun zamandan beri birçok alanda **‘katılımcı danışma’** amacıyla kullanılmaktadır. Farklı toplumsal kesimlerin sorunlarını iletebilmesi ayrıca, bu kesimlerin yönetimde temsil edildikleri duygusu kazandırılarak, yabancılaşmalarının önlenmesi amacıyla da yönelik olabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Trafik Sorunsalı, Trafik Düzeni, Elektronik Demokrasi, Katılımcı Danışma.

1. GİRİŞ

İnsanlık tarihi boyunca ilkel dönemlerden tarım toplumuna oradan sanayi toplumuna günümüzde ise bilgi toplumuna doğru yapısal bir değişim görülmektedir. Buna bağlı olarak, her dönemin kendine özgü özelliklerinden kaynaklanan etkileşim ve iletişim biçimleri ortaya çıkmaktadır. Günümüzü ve yakın gelecekteki toplumu tanımlayan başlıca faktörün bilgi olduğunu teşhis edebiliriz. Bu nedenle tarım toplumunda köylünün, sanayi toplumunda ise işçinin hakim sınıfı teşkil ettiği gibi bilgi toplumunda da hakim sınıfı aydınlar, toplumun genel dinamiği de bilgi olmaktadır. Bu çerçevede bilginin bir güç gerekçesi olarak karşımıza çıktığı günümüzde, bireylerden toplumlara, bilişim dünyasını kavramanın, farkında olmanın ve ona uygun planlar yapmanın önemi her geçen gün artmaktadır. Bazı filozofların 'Bilgi' üzerine görüşlerini değerlendirdiğimizde:

Manheim bilgiyi, toplumsal olarak hazırlanmış kategoriler, değerler ve gözlemler olarak tanımlanmıştır. Manheim'de Enformasyon, özgül ve pratik olanı anlatmak, bilgi ise işlenmiş ya da düşünce ile sistemleştirilmiş olanı tanımlamak için kullanılır.

Bacon'a göre ne emprizm ne de skolastizm tek başına bir anlam taşımaktadır. O'na göre, 'Henüz denenmemiş doğru yol, düşüncesizce veri toplayan empririk karıncayı ya da kendi iç salgısı ile ağ ören skolastik örümceği değil hem toplayan hem de sindiren arıyı izlemektir. Gerçek bilgi ve hakikate ancak bu şekilde ulaşmak mümkündür. Bu sentez ışığında Bacon'a göre bilgi güçtür.

Bilginin oluşumu iktidar, seçkin ve halk arasındaki ilişkilerden bağımsız değildir. Foucault'a göre bir tarafta bilgi diğer tarafta toplum, bir tarafta bilim diğer tarafta devlet yoktur, yalnızca içice geçmiş 'hemhal' olmuş bilgi-güç ve iktidar formları vardır. Bu nedenle her toplumun her dönemin bir hakikat rejimi, hakikat ile ilgili bir 'genel siyaseti' ve kuşkusuz bu siyaseti temsil eden hakikat sayılanı (doğru bilgiyi) dile getirmekle yükümlü olanların statüleri vardır.

Dil iyi konuşulursa yöneticiler birbirini anlar. Yöneticiler birbirini anlarsa toplumu da daha iyi anlar. Toplum derdini iyi anlatabilirse karşılıklı tartışmayla çözüm yolu bulunur. (Çin Atasözü) Bu açıklamalar bağlamında aşağıdaki önermeleri kabul etmek yanlış olmasa gerek:

- Hakikat-Bilgi, bilimsel söylem onu üreten kurumlarda merkezileşmektedir.
- Bilgi sürekli bir ekonomik ve politik teşvike tabidir.
- Bilgi üniversitelerin egemen kontrolü altında üretilerek aktarılmaktadır.
- Bilgi, bütünüyle politik tartışmaların ve sosyal çarpışmaların konusudur.

2. BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ / İNTERNET VE TRAFİK DÜZLEMİ

Bilişim teknolojileri / internetin tanım ve işlevlerini kısaca betimlemek gerekirse:

- İnternet, birçok bilgisayar sisteminin birbirine bağlı olduğu, dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyen bir iletişim ağıdır.
- İnternet, insanların her geçen gün gittikçe artan, üretilen bilgiyi 'saklama/paylaşma ve ona kolayca ulaşma' istekleri sonrasında ortaya çıkmış bir teknolojidir.
- Bu teknoloji yardımıyla insanlar pek çok alandaki bilgilere kolay, ucuz ve güvenli bir şekilde erişebilmektedirler.
- İnternet 2001 sonu itibarıyla Türkiye'de iki milyon, dünyada altıyüz milyon insanın kendi arasında etkileştiği, bilgi değiş-tokuşu yapabildiği ve kendi yazısız kuralları olan büyük bir topluluktur. Bu internetin sosyal yönüdür.
- Pek çok yararlı bilginin bir tuşa basmak kadar yakın olduğu dev bir kütüphanedir.
- Kişilerin değişik konularda fikirlerini serbestçe söyleyebilecekleri ortamları oluşturan bir demokrasi platformudur.
- Evden alışveriş, bankacılık hizmetleri gibi uygulamaları ile aslında internet, günlük gazete servisleri v.b. ile aynı zamanda bir hayat kolaylaştırıcısıdır. Tüm bu tanımların arakesitinde ise "Bilgiye ulaşım, onu paylaşım sonrasında da elde edilen bilgiyi kullanımı" yer alır. Elektrikle tanışan insanlar elektriği tanımlarken, 'Ne idüğü belirsiz, ettiğünden bellüdür' tabirini kullanmışlar, biz de bu betimlemeyi internet için tanımlayabiliriz.

- İnternetin sosyal boyutunda internet, kişiler arasındaki mesafe, yaş, cinsiyet, ırk kültür gibi gerçek dünyada önemli olabilecek pek çok özelliği de ortadan kaldırmaktadır.

İnternetin hızlı bir biçimde yayılması internet kullanan kişilerin sayısındaki artış, internet ve demokrasi arasında da ilginç yorumlar yapılmasına neden olmuştur: Örneğin, getirdiği iletişim olanakları ve bilgi yayma kolaylıklarıyla internetin Agora'ya - Antik Yunan'daki doğrudan demokrasiye- dönüşe önemli katkılar sağlayacağı ve demokrasinin yeniden doğuşu biçiminde; değerlendirilmeler yapılagelmektedir.

İnternet kullanımı bilginin, kültürün, siyasetin bütün yerel ve ulusal sınırlarını kaldırmıştır. Dünyanın gerçek anlamda küçük bir köy halini alması internet sayesinde. Bu bağlamda trafik düzleminde de elektronik demokrasiden söz edilmekte ve internetle bu düzleme ne gibi katkılar yapılabileceği üzerinde çözümlenmeler yapılmaktadır.

Bugün dünyada demokrasi "küresel bir norm" olarak kendini kabul ettirmiştir. Bunun en önemli göstergesi dünya nüfusunun üç'te iki'sinden fazlasının demokratik anayasalı devletlerle yaşıyor olmasıdır.

Genelde bilimin ve özellikle sosyal bilimlerin sürprizlere açık yapısı, model ya da teorilerin ancak temellendikleri vaka-örnek olaylar çerçevesinde anlamlı olduklarını kabul etmemizi, ulusumuzu ilgilendiren konularda -özellikle trafik sorunsalında- kendi bilgi ağıımızı oluşturmamız gereğini düşündürmektedir.

2.1. İnternette Yer Alan E-Gruplardan Bazı Örnekler:

1. Teknoiktisat
2. Platform
3. Haklarımız
4. TR-Türkiye
5. Çay saati
6. Tüketici
7. Sivilanayasam
8. Bizimiktisat
9. Biyoluminesans
10. Meclisnet
11. Hilmi Yavuz
12. Kuvay-ı Milliye Hareketi
13. Vedia
14. Zirve Dağcılık ve doğa Sporları Kulübü Haber Listesi
15. Baz istasyonları
16. Din-laiklik
17. Diyarbakır
18. Genel Duyuru listesi
19. Kitap dostları
20. Sivil Anayasa Girişim
21. Biz Türkiyeyiz
22. İkra Şura
23. Bergama Köylüleri
24. Psikoloji
25. Trafik E-Grubu

2.2. Trafik E- Grupları

İnternetteki önemli hareketlerden birisi de "Trafik E Grubu" dur. Mail listesi ile doğan bu platform üyeleri, trafik konusunda bir "THINK-TANK-Düşünce Kulübü" olarak, fikir ve bilgiler üreterek zaman zaman topluma ve ilgili yerleri bu düşüncelerini iletmektedirler.

2.2.1. Neden think-tank,

Herhangi bir alanda (finans, teknoloji, eğitim, hukuk, **trafik** vb.) çok geri kalan bir ülke, diğer özellikleri ne olursa olsun, güç ve etkinlik liginde küme düşmekte, ya da başka bir anlatımla, farklı alanlardaki birikimlerini sinerjik biçimde kullanan ülkeler refah ve saygınlıkta ön plana çıkmaktadırlar, gerçeği aşıkârdır. Şu halde, Türkiye'nin etkin ve güçlü bir ülke olması ve bu sayede içerde refah, dışarda da saygınlık düzeyini yükseltmesi için bu düşünce boyutlarını kaçırmaması gerekmektedir.

Trafik düzleminde Think-Tank'ları uğraş alanına giren konuları üç ana başlık altında toplamak mümkündür:

1. Dünya konjoktürü;
  2. Trafikle ilgili uluslar arası anlaşmalar ve bunların etkileri,
  2. Ulusal boyutlar (Türkiye ve çevresi);
    - Trafik sorunları ile ilgili demografik, kültürel ve psikolojik boyutlar,
    - Türkiye'nin trafik sorunları ile ilgili handicap ve darboğazları ve bu sorunları en aza indirme çabaları,
    - Türkiye'nin trafik düzenini olumsuz etkileyebilecek uygulamalardaki bazı tehditler. (Patronaj ilişkiler v.b.)
  3. Bilinçlendirme kriteri;
21. yy. çok boyutlu karmaşık ve dinamik ihtiyaçları, yeni yapıları da beraberinde getirmektedir. Böylece, insanların ihtiyaç duyacakları bilgilerin aktarılması, bilgi birikiminin sağlanması gerekliliği, çok faktörlü etkileşimin sonuçlarını sezen ve başarı ile uygulayabilecek kişi sayısının artırılması, trafik düzleminde spesifik hedeflere ulaşılması için gereklidir.

E-gruplarla birlikte, toplumsal yapıda yer alan akademik, medya, sanayi, ticaret, finans, ulaşım, taşıma, sağlık, hukuk, siyaset, iletişim, trafik eğitimi ile ilgili alanlarda uzman bireylerden ve konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin katılımıyla olumlu etkileşimler ve düşünce birlikleri oluşmaktadır.

Amaç, çağdaş, sürdürülebilir, sürekli, güvenli trafik düzeni için toplumsal bilinçlenmeyi gerçekleştirme ki böylece öncelikle ;

- Baskı grubu oluşturma,
- Topluma geniş tabanlı çağrı,
- Optimum iletişim,
- Kurallara uyanların ittifakı,
- Özdenetim,

konularının gündeme taşınması gerektiği kanısındayız. Bu hareketin temel enerjisi "Aktif vatandaş yaratabilmek"tir, toplumsal politikaları ise tüm toplum birimleriyle diyalog içinde olmaktır. Burada diyalog anahtar kelimedir, çünkü; bir birey olarak, sosyal toplum kavramında bireylik görevini yerine getirmede en önemli unsur diyalogdur. Diyalogu bizim, toplumun bireylerini anlamamız, onların da bizi anlaması için mutlak bir gereklilik olarak görmek mümkündür.

2.3. Trafik E-Gruplarının İşleyiş Kuralları ve Yapısı İtibariyle Geçerli Olabileceği Düşünülen Bazı Kavramlar

- **Beyin Fırtınası:** Katılımı eşit hale getiren grupta heyecan yaratabilen, ve çoğu zaman sorunların orijinal çözümleriyle sonuçlanabilen bilgi toplama tekniği,
- **Fikir Birliği;** Grubun öneriyi yeterince kabul edilebilir olarak değerlendirdiği ve böylece bütün üyelerin destekleyebildiği ve hiçbir üyenin bunu sabote etmeye kalkışmadığı bir süreç,
- **Aşırı yük;** Grubun kapasitesini aşan durumları ifade eder.
- **Demokratik;** Yapay farklılıkların olmayışı, herkesin katılımı,
- **Çarpıtmak;** Normal ya da orijinal biçim ya da koşulu bozmak, iletişimde gürültü.

- **Güdü (motiv) ;** insanları etkin hale getirerek, davranışı amaçlara doğru yönelten ya da yönlendiren içsel durum,
- **Ağ;** Grupların bilgi, veri akış kanalları,
- **Gürültü;** İletişim sürecinde engeller ya da bozulmalar,
- **Yabancı;** Gruptan kendini ayrı hisseden kişi,
- **Sahiplenme;** Kendi malı gibi kabul etmek (örneğin, bir karar, bir fikir, bir yenilik),
- **Akılcı;** Mantıklı ve aşamalı olan,
- **Tekdüzelik;** Başkalarıyla aynı olma eğilimi,
- **Vizyon oluşturma;** Grubun nasıl görülmesi gerektiği ve bu görüntüyü sağlamak için gereken değişikliğin paylaşılması.
- **Savunmasızlık;** Saldırı, ceza ya da yaptırımlara açık olma.
- **Normatiflik;** Hangi adımların atılacağını ya da etkileşim eyleminin nasıl başlatılacağını gösteren işleyiş kuralları.

Ekip kararı alma teknikleri olarak, yararlılığı ve etkinliği nedeniyle **Beyin Fırtınası** ve **Fikir Birliği** kavramlarını özellikle vurgulamak gerekirse :

Beyin fırtınası: Bir fikir listesi üretmenin en kolay ve eğlenceli yolunun beyin fırtınası olduğunu başarılı bir beyin fırtınası üyelerinin mümkün olduğunca yaratıcı olmalarına izin verilmesi gerektiğini söyleyebiliriz. Bu ilgi ve ilişki bağlamında Beyin Fırtınasının temel kuralları şu şekilde olabilir:

- Üyeler, her aklına geleni söylemelidirler.
- Beyin fırtınası sırasında hiç tartışma olmamalı, tartışma sonra yapılabilir.
- Değer yargısı taşıyan yorumlar yapılmamalıdır.
- Hiç kimsenin bir başkasının fikrini eleştirmesine ya da onun hakkında yorum yapmasına izin verilmemelidir.

Fikir Birliği ;

Grupların amacı bütün grup üyelerinin düşüncelerini yansıtan kararlara varmak olmalıdır. Buna “Fikir Birliği’ne Varmak” denilebilir. Fikir Birliğinin şunları gerektirmesi beklenebilir;

- Zaman,
- Bütün grup üyelerinin aktif katılımı,
- İletişim becerileri; sabır, çatışmayı çözme, tartışmayı kolaylaştırma.
- Yaratıcı düşünme ve açık fikirlilik.

2.4. Trafik E- Gruplarının Olası Faydaları;

İnternet ortamında yer alan Trafik E- Gruplarının olası faydalarını şu şekilde sıralamamız mümkündür:

1. İnsanlarla uzmanları birleştiren bu etkileşim türü, “**katılımcı-danışma**” amacıyla kullanılmaktadır,
2. Farklı toplum kesimlerinin sorunlarını iletebilmesi, bu kesimlerin yönetimde temsil edildikleri duygusu kazandırılarak yabancılaşmaların önlenmesi amacıyla yönelik olabilmektedir.
3. Katılımcı danışma, karar verme sürecinde daha iyi kararları ve daha etkin uygulamayı teşvik edebilir.
4. Bilgi ve fikirlerin değişimine yeni kanallar sağladığı için **İLETİŞİMİ** de geliştirebilir.
5. “Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir” düşüncesi varolduğuna göre, insanların düşüncelerinin öğrenilmesi ve değerlendirilmesi ile anayasal bir zorunluluk yerine getirilmiş olacaktır.

2.5. Trafik E- Gruplarının Bulunan Olası Sorunlar;

Öncelikle unutulmaması gereken bir husus olarak; tüm değişimler bizi gelişmeye doğru götürmese de, gelişmenin değişme olmadan gerçekleştirilmesi olasılığı bulunmamaktadır gerçeğini göz ardı etmemek gerekmektedir.

Bilgi teknolojilerinin sağladığı faydayla birlikte kişi ve kuruluşlar üzerinde yarattığı bir takım olumsuzluklar da vardır. Bu olumsuzlukların farkında olunması, birey ve organizasyonların sağlığı ve sürekliliği açısından büyük öneme sahiptir.

Öncelikle; üyelerin bu süreç hakkında olumlu bir tutuma sahip olmaları gerekir.

Olası sorunlardan biri; E- grubun, kişinin fikirlerini ya da politikasını sorgulamak için kullanılacak bilgiyi göz ardı etmesi ya da süzgeçten geçmesiyle oluşabilecek sonuç, objektif bir değerlendirmeden çok duygusal bir değerlendirme üzerine tesis edilmiş olabilecek ve bu sorucun sonunda olumsuz kararlar çıkabilecektir.

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Teknoloji bağlamında bilgisayarlar **Etkileşim-İletişim** aracı olarak da kullanılmaktadır.

Gelişmiş ülkelerde başarılı uygulamaları olan Think-Tank kavramının ülkemizde de çok yararlı olacağı düşünülmektedir. Özellikle ülkemizde ciddi boyutlarda olan trafik probleminde önem arz eden konuların ortaya çıkarılması, bu konulara farklı açılardan bakılması, yaratıcı ve yeni çözüm önerilerinin üretilmesi gibi faaliyetlere katkıları olan Think-Tank'ların bilinçli bir şekilde oluşturulması gerekmektedir.

Bilgisayar teknolojisindeki gelişmeler, "sanal bir dünya" yaratacak kadar ileri aşamalara gelmiştir. İletişim teknolojisindeki gelişmeler "**Kapalı Toplum**" kavramını da ortadan kaldırmaktadır.

İnternet, uzman kişiler ile geniş halk kitleleri arasında doğru ve güncel veri-bilgi hattı kurulmasını mümkün hale getirerek, devlet örgütlenmesi ve işleyişinin (trafik düzlemi buna örnektir) ve trafik ekseninde yaşanan boşluk ve handikapların da ortadan kaldırma olanağı vermektedir.

Trafik E gruplarının, genel ihtiyaçlarını şöyle özetleyebiliriz;

- Bilgi ihtiyacı,
- İletişim ihtiyacı,
- İşbirliği ihtiyacı.

Bu çalışmada, internetin özellikle trafik sorunsalında, çözüme yardımcı olabileceğinden yola çıkılarak, bilgi teknolojisine dayanan bir elektronik bilişim ağının kurulması ile ilgili bir sistemin işleyişi ele alınmaya çalışılmıştır.

Bu sistem; trafik düzleminde yer alan kişi, kurum ve kuruluşlara;

- Depolanmış bilgi,
- Bilginin işlenmesi,
- Bilginin paylaşımı ve geniş halk kitlelerine ulaştırılması, imkanlarına da olanak sağlayabilecektir.

Olası Bir Web Sayfasının Genel Yapısı:

Öncelikle gerçekleştirilmesi öngörülen sistemin ana işlevi bilgiye ihtiyaç duyan herkese erişim imkanı sağlanması olmalıdır.

Bu çerçevede trafik-net web sayfasında yer alabilecek temel unsurlar şu şekilde belirlenebilir:

- Genel bilgi,
- Üye kayıt bölümü,
- Üye Web sayfalarına erişim imkanı veren kategoriler (araştırma, yayınlar, yazılar, makaleler) de hızla arama yapma olanağı sağlayacak genel bir rehber.
- Konferans ve toplantı tarihlerini gösteren elektronik bir ajanda,
- Trafik- E-Grup arasında bilgi değişimi sağlamak için erişime açık, dosya gönderme-alma alanı.
- Trafik E-Grup üyelerinin haberleşme listesine kayıt olma-kayıt sildirme formu,
- İlan panosu, misafir defteri; forum gibi iletişim araçlarının bulunduğu ziyaretçi geri besleme bölümü.

Türkiye’de öncelikle bir şeyi saptamak gerekir: İnsanlar bir işi sevdiğinden dolayı yapmamaktadır. Daha ziyade şartlar kişileri ne yapmaya zorlamış ya da götürmüşse kişiler o işleri yapar hale gelmiştir. Bu durumu, toplumun her kesiminde görmek mümkündür. Bu ilgi ve ilişki bağlamında, ‘Gelecek, bilişim teknolojileri/ internet ve onun getirileri üzerinde odaklanmaktadır’ gerçeğini göz önüne alarak, trafik düzleminde yaşanan sorun/handikapların minimize edilmesi için yapılacak çalışmalarda internet teknolojilerine de gereken önemin ivedilikle verilmesi önem arz etmektedir.

4. KAYNAKÇA:

- Aksoy, Asu ; ‘İnternet ve Demokrasi’ TDV, Diyalog Dergisi, TDV Yayını Ankara 1996
- Barutçugil, İsmet; ‘Bilgi Yönetimi’, Kariyer Yayınları: 24 İstanbul 2002
- Berelson, Bernard & Gary Steiner 1994 ‘Human Behavior’ Newyork: Harbourt, Branca & World
- Böhm, Helga und Vera Hertevich ; ‘ İnternet und Demokratie’, in: [http: www.alf.zfn.uni-bremen.d/~hboehm](http://www.alf.zfn.uni-bremen.d/~hboehm)
- Foucault, M. ; ‘Power/ Knowledge/ Selected Interviews and Other Writings , Goordor C. (Ed.) Newyork & London 1980
- Işığışık, Özlem ; ‘Küreselleşme Süreci Çerçevesinde Sosyal Diyalog (Çeşitli Ülke Örnekleri ve Türkiye) Yayınlanmamış Doktora Tezi Bursa 1997
- Şaylan, Gencay ; ‘Değişim, Küreselleşme ve Devletin Yeni İşlevi’ , İmge Yayınları No:109 Ankara, 1995
- Tuncay, Can ; ‘ Dünyada ve Türkiye’de Sosyal Diyalog’ TİSK Yayın No:115 Ajans-Türk: Ankara, 1992
- Yurdakul, Ceyhun ve M. Ufuk Çağlayan ‘ Bilgi Teknolojileri Türkiye İçin Nasıl Bir Gelecek Hazırlamakta’ Türkiye İş Bankası Yayınları No: 361 Tisomad Basım Sanayi 1997 Ankara.